

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 4 maj 1888, kl. 8 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring af 47 § i gällande tullstadga.

Sedan till bevillningsutskottet hänvisats en af herr *C. W. Collander* inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 69, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring af 47 § i gällande tullstadga, får utskottet nu afgifva utlåtande öfver densamma.

I Kongl. Maj:ts nådiga tullstadga den 2 november 1877 hafva 46 och 47 §§ följande lydelse:

»§ 46.

Mom. 1. Svensk skeppare, som i däckadt fartyg under tjugu ton eller öppen båt å utländsk ort intagit varor med bestämmelse vare sig till svensk eller utländsk hamn, äfvensom utländsk skeppare, som i fartyg af ofvannämnda beskaffenhet å utrikes ort lastat varor med bestämmelse till svensk hamn, skall i lastningsorten uppgöra märkrulla eller förteckning öfver sin last, i hvilken handling bör intagas skepparens och farkostens namn, den senares hemort och nummer, orten, dit han är bestämd, samt, om lasten är lös, densammans beskaffenhet, mått eller vikt, med frihet från ansvar om skilnaden mellan de upp-

gifna och de verkliga kvantiteterna ej befinnes större än fem procent öfver eller under, och, om lasten är emballerad, märke, nummer och kubikinnehåll eller bruttovigt å hvarje kolly; åliggande det derjemte i sistnämnda fall skepparen att föranstalta derom, ej mindre att plomberingsstämpel må vardas af tullförvaltningen i lastningsorten anbringad å hvart och ett af berörda kolly, än äfven att bevis om plomberingen må af nämnda tullförvaltning tecknas å märkrullan.

Mom. 2. Denna märkrulla, jemte en af skepparen egenhändigt underskrifven afskrift deraf, försedd med intyg af tullkammaren i lastningsorten att afskriften är enligt med den till samma tullkammare aflemnade angifningsinlaga, efter hvilken utklareringen skett, åligge skepparen att före afresan ingifva till den på stället förordnade svenske konsul, som, efter meddeladt intyg å märkrullan, att en lika lydande afskrift deraf blifvit till honom ingifven, bör återställa märkrullan till skepparen och afsända afskriften med nästa post antingen till tullkammaren i den svenska hamn, dit skepparen är bestämd, eller, i händelse svensk skeppare ämnar afgå till någon utländsk ort eller Norge, till den tullkammare i Sverige, i hvars distrikt farkostens hemort är belägen.

Mom. 3. Från skyldigheten att medhafva af svensk konsul atterad märkrulla, äfvensom att af densamma till konsuln aflemba den ofvannämnda afskriften, vare skeppare befriad, hvilken på utländsk ort, der svensk konsul ej är förordnad, intager last, eller hvilken inehar endast sådan lös, ej emballerad vara, som vid införsel i Sverige är fri från tull. Dock bör skepparen jemväl i dessa fall upprätta och aflemba behörig märkrulla i enlighet med hvad derom i allmänhet i §§ 11 och 12 föreskrifves.

Mom. 4. Befrielse från skyldighet att för svensk konsul uppvisa märkrulla vare jemväl, enligt hvad särskildt stadgadt är, tills vidare medgifven vid fart emellan orter inom Helsingborgs, Landskrona, Malmö och Trelleborgs tullkammaredistrikt, å ena, samt Helsingörs, Köpenhamns och Kjöge tulldistrikt, å andra sidan.

§ 47.

Mom. 1. Om skeppare å däckadt fartyg under tjugton eller öppen båt, under segling i svenskt farvatten, gör sig skyldig till sådan förseelse, som i § 2 mom. 3 omförmäles, skall vid straffets bestämmande denna omständighet såsom försvårande anses.

Mom. 2. Befinnes skeppare å sådan farkost, då han i svenskt

farvatten anträffas, alldeles sakna märkrulla, eller är märkrullan i de fall, då skepparen, enligt hvad i § 46 stadgas, varit skyldig att densamma i lastningsorten för svensk konsul uppvisa, icke med vederbörlig påskrift om sådant uppvisande försedd, skall farkosten införas till närmaste tullkammare, och hela lasten, om större eller mindre del deraf utgöres af tullpliktigt gods, vara förbruten samt skepparen derjemte ansvara såsom för olofflig varuinförsel i afseende å det tullpliktiga godset. Saknas å märkrullan tullpliktigt gods, som i farkosten anträffas, eller saknas i farkosten tullpliktigt gods, som å märkrullan är upptaget; vare i förra fallet godset och i senare fallet dess värde förbrutet, och plikte derjemte skepparen såsom för olofflig varuinförsel. Kan i sistnämnda fall godsets värde ej utrönas, dömes skepparen till böter från och med femtio till och med fem hundra kronor. Utgöres fartygets last helt och hållet af tullfritt gods och saknas derå behörigen upprättad märkrulla, böte skepparen från och med tjugu till och med två hundra kronor. Är åter märkrullan i fråga om sådant gods ej öfverensstämmande med lasten och utgör skilnaden mera än fem procent, vare bot från och med tio till och med femtio kronor.

Mom. 3. De ansvarsbestämmelser, hvilka mom. 2 innehåller, gälla ock, om, vid framkomsten till svensk destinationsort, märkrulla saknas eller med lasten icke öfverensstämmer.»

Motionären föreslår,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes ändra lydelsen af 47 § i gällande tullstadga i det syfte, att vid beslag, som i denna paragraf omförmäles, lastegare ej må frändömas sin egendom, så snart vid domstolsförhöret ådagaläggas, att han icke varit delaktig i skepparens lagstridiga handlingssätt eller eljest försummat något, som honom såsom lastegare åligger vid varuinförsel.

Till stöd för detta yrkande andrager motionären följande:

»De bestämmelser, som blifvit lemnade i gällande tullstadgas 46 och 47 §§ rörande däckade fartyg under tjugu ton och öppna båtar, hafva uppenbarligen och med rätta tillkommit i afsigt att förhindra en med dylika mindre farkoster lättare utförbar olofflig varuinförsel, men då den i 47 § stadgade påföljden för uraktlåtenheten å *skepparens sida* af de i 46 § föreskrifna formaliteter tillika innebär att hela lasten, om större eller mindre del deraf utgöres af tullpliktigt gods, skall vara förbruten, utan att något undantag här göres för den händelse lasten eges af annan eller andra personer, som uppenbarligen kunna visa sig ej haft för afsigt att undandraga sig varornas förtullande, utan å sin

sida, vare sig vid inlastningen eller genom vederbörlig anmälan på destinationsorten, handlat fullt lojalt, genom iakttagande af hvad dem åligger, så synes mig att här föreligger en betänkelig lucka i lagstiftningen, enär det *ej kan vara rättvist, att en sådan varuegare skall med sin egendom plikta för en försummelse å skepparens sida, hvaruti han hvarken haft del, eller som han varit i tillfälle kunna förhindra.*

Då varuinförseln från våra grannländer, särskildt Danmark, rätt ofta sker med dylika mindre farkoster, så hafva ock tid efter annan fall inträffat, för hvilka påpekade missförhållande är fullt tillämpligt. Senast blef sålunda förra året, den 27 juni, en fartygslast af delvis tullpligtiga varor beslagtagna i min hemort, och af rådhusrätten derstädes dömd förbruten, ehuru af nämnda domstols protokoll för den 11 juli och 1 augusti 1887, hvaraf utdrag här bifogas, otvetydigt framgår, att intet smugglingsförsök å varuegarnes sida och icke heller från skepparens förelåg.

Detta mål har sedermera blifvit fullföljdt hos hofrätten, som fastställt rådhusrättens utslag, hvilket ju var att förvänta, och är derifrån väddadt till Kongl. Maj:t, der det ännu hvilat.

Om nu äfven statens andel vid dylika beslag kan, på grund af förekommande omständigheter, slutligen varda efterskänkt, så har dock tvifvel blifvit uttaladt, huruvida beslagarens andel, som enligt 146 § tullstadgan utgör tre fjerdedelar, kan varda honom frantagen.»

Den stränghet, som utmärker de i tullstadgan meddelade särskilda föreskrifterna rörande utrikes sjöfart med däckade fartyg under tjuguton och öppna båtar, har säkerligen, såsom motionären äfven erinrar, ansetts nödvändig för att förebygga en med dylika mindre farkoster lättare utförbar oloflig varuinförsel. Att nu, sedan tull till jemförelsevis höga belopp blifvit lagd å många förut tullfria varor, samt tullarna å andra varor i flera fall blifvit betydligt förhöjda, exempelvis tullsattserna för bränvin och sprit, hvilka varor tillhöra de artiklar, som företrädesvis utgöra föremål för smugglning, torde det få anses mindre välbetänkt att, utom i yttersta nödfall, mildra strängheten i berörda stadganden. Något dylikt nödfall har dock, enligt utskottets åsigt, motionären ej påvisat. Visserligen kan det med gällande bestämmelser inträffa, att på grund af försummelse eller försök till lagöfverträdelse från skepparens sida gods blifver förklaradt förbrutet, utan att egaren till detsamma haft del i skepparens lagstridiga handlingssätt, men detta förhållande i och för sig har utskottet icke funnit utgöra ett tillräckligt skäl att ändra ifrågavarande bestämmelser. Man måste nemligen härvid taga hänsyn till flera olika omständigheter.

Först och främst må emot motionärens förslag anmärkas, att det oftast torde vara omöjligt att bevisa, att icke ett försök till smuggling förelegat och att detta ej skett på lastegarens tillskyndelse eller åtminstone med hans vetskap. Skulle emellertid uppenbart blifva, att lastegaren icke egt kännedom om ett af skepparen gjordt försök till smuggling, eller har ett dylikt ej varit afsedt, utan skepparen endast låtit en försummelse komma sig till last, drabbas onekligen lastegaren af en förlust, hvilken icke kan ledas tillbaka till någon skuld å hans sida. Rättelse i detta missförhållande har hittills vunnits på det sätt att, då varuegarens oskuld varit fullt ådagalagd, staten till honom återställt det gods, som blifvit dömdt förbrutet. Denna utväg att komma till rätta med ett tydligen orimligt resultat synes utskottet, särskildt med afseende å den nyss påpekade svårigheten i fråga om bevisningen, vara vida att föredraga framför den af motionären förordade. Det torde för öfrigt böra bemärkas, att på befraktaren berott att anlita en fullt pålitlig, redbar och erfaren skeppare.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att herr Collanders ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 maj 1888.

På utskottets vägnar:

ER. GUST. BOSTRÖM.